GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA.
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe treĭ lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 174. *Duminecă, 9 (21) Augustŭ.* **1887.**

Braşovŭ, 8 Augustŭ 1887.

Ḍicea mai deunăḍĭ o fóiă prusiană, că prinţulŭ de Coburg ar puté sĕ între nestinghiritŭ în Bulgaria, déră nu se scie cum va eşi de acolo.

De aceste cuvinte ne aducemŭ aminte fără voiă, când cetimŭ articulele foilorŭ oficióse din Petersburgŭ şi Berlinŭ, şi când ni-se spune, că cabinetele se înţelegŭ tocmai acum asupra rĕspunsului ce sĕ-lŭ dea la nota turcéscă şi că se vorŭ uni tóte în părerea, că suirea pe tronŭ a prinţului Ferdinand de Coburg este unŭ actŭ ilegalŭ, care stă în contraḍicere cu tractatulŭ dela Berlinŭ.

In Berlinŭ domnesce părerea, că prinţulŭ de Coburg a plecatŭ în Bulgaria de capulŭ lui, fără a fi primitŭ măcarŭ sfatulŭ uneia dintre marele puterĭ. Acolo se mai crede, că şi Anglia se va alătura la protestulŭ în contra violărei tractatului de Berlinŭ.

Altfeliu privesce lucrurile fóia ruséscă „Novoie Vremja“. Ea pretinde, că prinţulŭ de Coburgŭ se bucură de aprobarea secretă a unorŭ anumite cabinete, carĭ nu se intereséză de persóna lui, ci au voitŭ numai sĕ grăbéscă evenimentele din Bulgaria spre o mare catastrofă, care sĕ siléscă pe Rusia de a eşi din reserva sa. Dér — ḍice fóia rusă — evenimentele, ce le acceleréză venirea noului prinţŭ, vorŭ avé unŭ resultatŭ cu totulŭ diferitŭ de celŭ ce îlŭ dorescŭ cei din Viena şi din Berlinŭ.

Şi mai aspru vorbesce încă „Journal de St.-Petersbourg“ şi „Gazeta de Moscva“. Cea din urmă acusă pe Turcia, că ar fi cu două feţe şi ḍice, că Rusia o va trage la rĕspundere, décă nu va fi în stare sĕ restabiléscă ordinea în Bulgaria şi Rumelia orientală pe temeiulŭ şi în sensulŭ strictŭ alŭ tractatului de Berlinŭ.

„Gazeta de Petersburgŭ“ numesce proclamaţiunea prinţului de Ferdinandŭ o adevĕrată provocare şi încurajare a Bulgarilorŭ de a se libera de tóte îndatoririle faţă cu Europa. Acéstă fóiă aprobă totodată articululŭ ḍiarului bismarckianŭ, esprimându-şi speranţa că tóte celelalte puterĭ vorŭ judeca în acelaşĭ modŭ purtarea prinţului de Coburgŭ, care s'a aruncatŭ orbişŭ în aventurĭ.

Cu alte cuvinte, Rusia doresce ca tóte puterile sĕ se alăture la protestulŭ ei, şi ceea ce este mai ciudatŭ, în lungulŭ şirŭ alŭ faselorŭ prin care trece întrégа cestiune bulgară, marele puterĭ nu vorŭ avé încătrău şi vorŭ trebui, vrêndŭ nevrêndŭ, sĕ împlinéscă voinţa Rusiei, şi acésta din simpla causă, că Rusia a declaratŭ că în casulŭ contrarŭ nu se va mai considera obligată prin tractatulŭ dela Berlinŭ.

Este evidentŭ, că Rusia de multŭ doresce sĕ ajungă la acestŭ sfêrşitŭ, căcĭ numai tractatulŭ dela Berlinŭ este care o împedică de a-şi ajunge scopulŭ, ocupândŭ Bulgaria cu forţa.

Êtă dér, că dreptate amŭ avutŭ, când amŭ susţinutŭ, că încurcătura se începe din nou, séu aşa ḍicêndŭ în a doua ediţiune.

Tăria politicei rusescĭ consistă în faptulŭ, că de o parte ea împedecă orĭ ce consolidare a lucrurilorŭ în Bulgaria, de altă parte se ţine în reservă, ferindu-se de a provoca ea însăşĭ conflictulŭ, dér în acelaşĭ timpŭ ameninţândŭ pe Turcia cu ocupaţiunĭ în provinciile sale asiatice, pentru care de altmintrelea Rusia nu perde nicĭ unŭ momentŭ a-şĭ pregăti têrĕmulŭ.

Interesantă este în privinţa acésta părerea, ḍiarului englesŭ „Standard,“ care susţine că cu tótă pasivitatea Rusiei lupta va veni, pentru că este neînlăturabilă, Bulgaria trebue sĕ se organiseze înăuntru. Sórtea Bulgariei este nedesolubilŭ legată de sórtea Europei. Orĭ ce s'ar întêmpla în fine în Bulgaria, atêrnă de evenimentele ca se aştéptă la Rinŭ, şi în curêndŭ prinţulŭ Ferdinand va sta cu o mare şi interesantă ocasiune, ce i se va da spre a-şĭ descoperi calităţile lui.

Cine scie, décă acestŭ momentŭ nu este multŭ mai aprópe decâtŭ cum crede chiar „Standard“. Din Babelsberg ne sosesce scirea, că împĕratulŭ Wilhelm este éraşĭ greu bolnavŭ. Décă s'ar întêmpla sĕ închidă ochii pentru totdéuna, negreşitŭ, că se va da naştere unei confusiunĭ, ale căreia urmărĭ nimenĭ nu le póte prevedé.

Pressa rusă şi prinţulŭ de Coburg.

„Journal de St. Petersburg“ ḍice:

Din ḍiua în care prinţulŭ de Coburg a preferitŭ sĕ asculte de sfaturile emisarilorŭ bulgarĭ, în locŭ de ale puterilorŭ, rĕspunderea aventurei şi a violărei flagrante a dreptului puterilorŭ şi alŭ Porţei ii incumbă lui în întregulŭ ei. Nicĭ o putere, ca şi Rusia, nu póte sĕ admită viliditatea alegerei sale şi a luărei în posesiune a puterei. Intreprinderea prinţului de Coburg nu se întemeiază pe nicĭ o specie de titlu séu de dreptŭ, ci constitue o atingere îndrăsnéţă a drepturilorŭ puterilorŭ astfelŭ cum suntŭ stipulate prin tractatulŭ dela Berlinŭ. Décă place puterilorŭ sĕ admită violarea acestorŭ drepturĭ, póte sĕ-şĭ închipuiască cine-va că Rusia va rĕmâné singura lorŭ apĕrătóre? Pe timpulŭ când era la Ebenthal, prinţulŭ făcea sĕ se proclame, că plecarea sa la Sofia ar fi semnalulŭ uşurărei crisei, dér acum prinţulŭ e datŭ conducĕtorilorŭ, elŭ nu póte sĕ-i împedece sĕ urmeze opera lorŭ de ură şi de rĕsbunare, după cum şi aceştia nu l'au desconsiliatŭ sĕ ceară binecuvêntarea dela Roma, în momentulŭ când îşĭ propunea sĕ mérgă sĕ guverneze unŭ poporŭ ortodoxŭ.

Cerculara Porţii către puterĭ.

Êtă după o telegramă din Constantinopolŭ analisa circularii ce Pórtă a telegrafatŭ la 13 Augustŭ representanţilorŭ sĕi din streinătate, în privinţa Bulgariei:

După ce amintesce: 1. Imprejurările alegerii prinţului Coburg; 2. Declaraţiile lui că nu se va duce în Bulgaria pănă ce alegerea sa nu va fi aprobată de Pórtă şi de Puterĭ; 3. Sfaturile ce Pórta a datŭ prinţului d'a nu se duce în Bulgaria pănă ce Puterile nu se vorŭ înţelege între ele, — Pórta semnaléză întrarea Prinţului în Bulgaria şi arată gravitatea acestui faptŭ din punctulŭ de vedere alŭ tractatului din Berlin.

Circulara conchide ḍicêndŭ, că guvernulŭ imperialŭ abţinêndu-se dela orĭ ce relaţiunĭ oficiale cu prinţulŭ de Coburg, doresce sĕ cunóscă punctulŭ de vedere alŭ Puterilorŭ în ceea ce privesce modulŭ purtării prinţului, natura instrucţiunilorŭ date de către Puterĭ agenţilorŭ lorŭ din Sofia şi vederile şi aprecierile lorŭ în privinţa mijlócelorŭ d'a resolva cestiunea şi d'a aplana dificultăţile politice.

Prinţulŭ de Coburg în Têrnova.

La banchetulŭ dela 15 Augustŭ n., ce s'a datŭ în Têrnova, prinţulŭ Ferdinand I a rĕspunsŭ în limba francesă la mai multe discursurĭ. Intre altele a asiguratŭ pe oficerĭ, că cu ajutorulŭ armatei şi alŭ poporului va resista tuturorŭ duşmanilorŭ internĭ şi externĭ. Elŭ e gata sĕ 'şĭ sacrifice viéţa pentru fericirea Bulgariei, noua sa patriă. Prinţulŭ a mai declaratŭ, că e mândru a succede unorŭ regenţĭ, carĭ prin patriotismulŭ lorŭ au ştiutŭ sĕ scape pe Bulgaria din crisa, prin care a avutŭ sĕ trécă în timpulŭ din urmă. Totodată a ḍisŭ că va respecta totŭ ce pórtă numele Alesandru şi va manţiné totŭ ce a lăsatŭ prinţulŭ Alesandru ţĕrii, căcĭ dênsulŭ constată cu bucuriă de câtă iubire se bucură dênsulŭ în ţéră. Apoi a pusŭ în perspectivă regentului Mutkurow rangulŭ de colonelŭ şi pentru sine a acceptatŭ rangulŭ de colonelŭ onorarŭ alŭ regimentului din Têrnova.

In fine principele a îngenunchiatŭ spre a primi binecuvêntarea clerului. La plecare a fostŭ dusŭ pe umerĭ de oficerĭ pănă la trăsură.

Prinţulŭ de Coburg la Filipopolŭ.

Prinţulŭ a plecatŭ la Filipopolĭ unde a sositŭ pe la amédḍĭ. O mare recepţiune i-a fostŭ pregătită. O escortă cu trâmbiţe a însoţitŭ cortegiulŭ dela Têrnova pănă la strêmtórea dela Şipca, unde se opri pentru a dejuna la S-tulŭ Nicolae. Prinţulŭ plecà şi strĕbătù în urmă Kazanlîkulŭ şi dormì la Calofer.

La 18 Augustŭ n. Prinţulŭ Ferdinand a intratŭ în Filipopolĭ. O salvă de 100 tunurĭ a salutatŭ sosirea sa. Trupele de infanteriă, de artileriă şi de cavaleriă formau garda pe parcursulŭ cortegiului. Autorităţile civile şi militare primiră pe prinţulŭ dinaintea oraşului. O grămadă de lume se strînsese pe strade. Prinţulŭ era călare, însoţitŭ de colonelulŭ Popoff, de maiorulŭ Petroff şi de alţĭ oficerĭ. Elŭ fù salutatŭ de strigăte de ura simpatice, străbătù oraşulŭ, fórte bine împodobitŭ, pentru a merge la casa ce Alteţa Sa va ocupa pe timpulŭ şederei sale acolo. Prinţulŭ nu s'a coborîtŭ la conacŭ. Pe piaţă în mijloculŭ oraşului, sub unŭ portic formatŭ din mănunchĭ de arme, clerulŭ cu metropolitul Gervasius aştepta pe prinţŭ care pornì spre catedrală pentru a asista la Te-Deum. In faţa tuturorŭ caselorŭ, grupe de Bulgarĭ, Turcĭ, Grecĭ staţionau de diminéţă. Privirea era pitoréscă; oraşulŭ fórte animatŭ.

Cestiunea ministerială nu e încă resolvată.

Din afară.

„Wiener Allgemeine Zeitung“ vorbindŭ de articululŭ „Gazetei Germaniei de Nord“ asupra afacerilorŭ Bulgariei, ḍice că *atitudinea ostilă a Germaniei faţă cu Bulgaria* era de prevĕḍutŭ, dér că ḍisa gazetă are nedreptate de a face pe Bulgarĭ rĕspunḍĕtorĭ dĕ greutăţile de faţă. E Rusia mai multŭ care împedică întórcerea ordinei în Balcanĭ şi ameninţă pacea. De altmintrelea, ar fi muncă perdută pentru Germania de a voi sĕ câştige favórea Rusiei apropiindu-se de vederile acestei puterĭ în cestiunea bulgăréscă.

Protestarea Rusiei şi articululŭ „Gazetei Germaniei de Nord“ suntŭ socotite în Londra că *resultatele conferinţei* ce prinţulŭ de *Bismarck* şi comitele *Şuvaloff* au avutŭ Vinerĭ în sĕptĕmâna trecută. Se crede că d. de Bismarck va observa o mare reservă, pentru a preveni o apropiere mai strînsă a Franciei cu Rusia. E cu putinţă chiar sĕ rechieme pe representantulŭ Germaniei dela Sofia.

„Fremdenblatt“ constată, că *corpulŭ consularŭ din Rusciuk,* pe timpulŭ sosirei prinţului de Coburg, *n'a înălţatŭ paviliónele sale,* nicĭ n'a intervenitŭ într'un chipŭ óre-care, ci a observatŭ o reservă extremă.

In Meţŭ au sositŭ la 17 Augustŭ n. dela Hamburgŭ şi dela Saxa, via Strassburg, *numeroşĭ membri ai Asociaţiunilorŭ militare,* pentru a visita câmpulŭ bătăliei şi a depune coróne pe morminte.

SCIRILE ḌILEI.

In comitatulŭ **Braşovului** s'au plătitŭ pe luna lui Iulie în darea directă 14,697 fl. 84 cr., adecă mai puţinŭ cu 3285 fl. $58\frac{1}{2}$ cr., ca în luna trecută. Peste totŭ în comitatulŭ acesta dările se încaséză fórte slabŭ; în darea directă s'au încasatŭ cu 8624 fl. $1\frac{1}{2}$ cr. anulŭ acesta mai puţinŭ ca în anulŭ trecutŭ. — Totŭ semne de „fericire«!

—x—

Din **Câmpiă** ni-se comunică o veste fórte tristă pentru ţĕranii noştri agricultorĭ. **Seceta**, ni-se spune, că **aşa este de mare**, încâtŭ cucuruḍulŭ e mai uscatŭ; recolta lui e perdută, mai alesŭ décă este târḍiu sémĕnatŭ. De observatŭ e, că poporulu din Câmpiă mai numai în recolta cucuruḍului îşĭ are puse speranţele sale.

—x—

Foile din Pesta raportéză despre următorulŭ casŭ: »Direcţiunea financiară din Pesta a primitŭ însciinţare anonimă despre o **inşelăciune**, în urma căreia statulŭ

sufere o daună de 30,000 fl. Speditorulŭ societăţii pe acţii pentru fabricarea berii din Steinbruch, unŭ omŭ avutŭ şi respectatŭ, a comisŭ acéstă înşelăciune. Elŭ avea sĕ trasnporteze berea din Steinbruch la Budapesta pentru restaurantele de acolo. La barieră plătea darea de consumŭ pentru berea importată, ér la reîntórcere butóiele góle le umplea cu apă şi pretindea pentru ele restituirea dării de consum, sub cuvêntŭ că berea nu s'a desfăcutŭ în Pesta. In modulŭ acesta a işelatŭ fisculŭ cu suma de 30,000 fl., ér organele competente n'au aflatŭ înşelăciunea, până ce n'a venitŭ denunţarea anonimă.

—x—

Pentru furnisarea de pături albe de cai necesare cavaleriei glotaşe, ministrulŭ unguresc de honvedĭ a publicatŭ concursŭ, la care potŭ prrticipa numai industriaşĭ ungurĭ, spune »H. Ztg« — Comentarŭ nu mai trebue.

—x—

Junimea română din Şiria (Vilagos) şi giurŭ va da unŭ Balŭ, Dumineca în 16/28 Augustŭ a. c. în »Sala Ospĕtăriei marĭ“ de acolo. Venitulŭ curatŭ este destinatŭ pentru dăunaţii de focŭ din Curticiu. Pentru comitetulŭ arangiatorŭ: Stefanŭ M. Petroviciu preşedinte, Aloisa Sida cassiera. Preţulŭ de intrare: pentru persónă 1 fl. pentru familiă 2 fl. 50 cr. Inceputulŭ la 8 óre séra. Ofertele mărinimóse se primescŭ cu mulţămită şi pre cale diaristică se vorŭ chita. In timpulŭ pausei se va juca joculŭ istoricŭ alŭ »Căluşerilorŭ« de mai mulţĭ tinerĭ românĭ din Şiria (Vilagos).

»Convorbiri literare« din Bucurescĭ, în Nr. 5 dela 1 Augustŭ conţine: Duiliu Zamfirescu. — Subprefectulŭ (Novele); Lazăr Şaineanu — O pagină din istoria medievală; Schiller — Maria Stuart (Actulŭ IV), trad. metrică de Iacobŭ Negruzzi; Cervantes — Don Quijote de la Mancha, trad. de S. G. Vârgolicĭ (Urmare); Wilhelm de Kotzebue — Lascarŭ Viorescu, trad. de A.; A. S. — Stingerea eternă; Pe malulŭ apei; Pe lacŭ; M lancoliă; Totu i jale; Eugeniei (poesii); Bibliografiă.

Din frumósele melodii românescĭ de pe Mureşŭ a compusŭ d-lŭ Klein Mór jun. unŭ valsŭ pentru piano, sub titlul „Maros bangok keringö“, care se află de vêndare la librăria proprie a autorului în Aradŭ. Preţulŭ 1 fl.

Douĕ întêmpinărĭ.

Din causa îngrămădirei materiei, n'amŭ putută publica până acuma nesce întêmpinărĭ, ce ne-au sositŭ în cestiunea atitudinei preoţilorŭ noştri la alegerĭ. Preotulŭ românŭ din Sĕlagiu, Graţianŭ Flonta, se simte atinsŭ prin corespondenţa de sub Rezu, apărută în Nr. 133 alŭ fóiei nóstre, deórece acolo se vorbesce de parochia sa, Caţielulŭ românŭ, ca de unŭ centru alŭ uneltirilorŭ electorale guvernamentale. Nu nitulŭ preotŭ susţine, că în rêndulŭ acesta, comuna Caţielulŭ românŭ din cerculŭ electoralŭ alŭ Zelăului a observatŭ o atitudine mai corectă ca altă-dată.

Din apróape 80 de alegĕtorĭ ai acestei comune — dice pãr. Flonta — abia şi-a putută încheia partida guvernamentală 7 alegĕtorĭ, intre carĭ primarulŭ şi 2 jidanĭ, cu tóte că banĭ au primitŭ 50—60 alegĕtorĭ câte 2 fl. de persónă. Lauda ce se face în cele naţionale fostului preotŭ din Cizeriu, G. Cardoşŭ, a jignitŭ, dice d-sa, în ambiţiunea naţională pe preoţii de sub Rezu şi la îndemnulŭ unora din aceştia se vede silitŭ a spune, că d-lŭ Cardoşŭ nu merită acéstă mare distincţiune. La alegerile din periodulŭ trecutŭ electoralŭ, d-lŭ Cardoşŭ a fostŭ însuşĭ unulŭ din aceia, carĭ au votatŭ pentru guvernŭ.

Preoţii românĭ de sub Rezu au respinsŭ arginţii lui Iuda, cu carĭ au fostŭ îmbiaţĭ şi au ţinutŭ cu toţii strînsŭ la passivitate, ér décă pe poporŭ nu l'au putută feri de corupţiunĭ, carĭ de astă dată au fostŭ mai marĭ ca totdéuna, se póte uşorŭ pricepe de acolo că 7800 fl. a'spesatŭ din incidentulŭ acestorŭ alegerĭ candidatulŭ guvernamentalŭ Lörincz, şi alţĭ 2500 fl. partida oposiţiunei. Décă d lŭ Cardoşŭ, ca preotŭ alŭ Cizeriului în cursŭ mai bine de dece anĭ, ar fi disciplinatŭ pe poporulŭ sĕu cu atâta energiă în cele naţionale, nu s'ar puté pricepe, cum de abia la unŭ anŭ după depărtarea sa, poporulŭ din Cizeriu, împreună cu învĕţătorulŭ Liscanŭ şi cu toţĭ ceilalţĭ au alergatŭ la tocana unguréscă?!

Cum se potrivesce cu lauda necondiţionată ce o face preoţilorŭ de sub Rezŭ, carĭ n'au putută ţiné în frêu pe credincioşii lorŭ poporenĭ, împrejurarea, că în acelaşĭ cercŭ alŭ Zĕlăului totuşĭ s'au aflatŭ unele comune, ca Boiţa, Bănişorŭ, Restolţulŭ mare, unde preoţĭ şi poporenĭ la olaltă au opusŭ uneltirilorŭ duşmane cea mai strînsă solidaritate naţională? De ce n'au doveditŭ preoţii din celelalte comune măcarŭ pe jumĕtate acestŭ succesŭ?

Cu privire la raportulŭ ce ni-se trimisese despre decursulŭ alegerei de deputatŭ din Turda, publicarămŭ în Nr. 147 alŭ fóiei nóstre o rectificare, în care s'a dis, că nu suntŭ adevĕrate cele scrise cu privire la persóna respectabilului preotŭ din Copandŭ, d-lŭ Ioanŭ Pătăceanu. Tot în sensulŭ acesta ne trimisese o rectificare şi d-lŭ Pătăceanu, prin care ne arată cu dovedĭ vrednice de credĕmêntŭ, că d sa nu numai n'a călcatu solidaritatea românéscă, ci tocmai din contră a ostenitŭ şi a făcutŭ totŭ posibilulŭ pentru observarea ei. Adevĕratŭ că alegĕtorii românĭ din comuna sa au fostŭ luaţi între baionetele gendarmilorŭ şi duşĭ la alegere, acésta însĕ s'a întêmplatŭ în absenţa d sale. Chiar şi referitorŭ la persóna sa s'a datŭ ordinŭ sĕ fiă tîritŭ la alegere, sĕ fiă pusŭ pe trăsură, şi décă nu va vré de bună voiă, sĕ fiă dusŭ la alegere legatŭ în fiére. Numai la ameninţarea, că va cere ajutorulŭ forţei fisice a poporenilorŭ sĕi, i-a succesŭ d-lui preotŭ Pătăceanu sĕ scape de acéstă batjocură. Că ar fi vrutŭ sĕ corteşéscă pe alegĕtorii românĭ din Ce nulŭ deşertŭ în favorulŭ candidatului guvernamentalŭ, nicĭ prin gândŭ nu i-a trecutŭ d lui Pătăceanu. D-sa la diverse ocasiunĭ ne arată că a desvoltatŭ o energică activitate pentru causa românéscă şi declară că acésta o va face până la mórte, pentru că Românŭ a fostŭ, Românŭ este şi ca Românŭ va şi muri. Ne încredinţéză tot-odată d-lŭ Pătăceanu, că Românii din acele părţĭ vorŭ ţiné pe viitorŭ mai strînsŭ la solidaritatea naţională. Dumnedeu sĕ le ajute!

Acte „patriotice“ unguresci.

Diarulŭ unguréscŭ „Hunyad“ dela 13 Augustŭ ne înfăţişéză următorulŭ tablou alŭ »patriotismului« unguréscŭ:

Pe unŭ profesorŭ (Schulmeister) din Praga, cu numele Pavelŭ Jaroslav, l'au adusŭ pĕcatele pe valea Haţegului, ca sĕ facă studiu de botanică. A sositŭ în Lupenĭ fórte obositŭ, s'a dusŭ în cârciumă şi şĭ-a coman datŭ mâncare. Băieşii (lucrătorii de mine) carĭ petreceau acolo, priveau cu ochĭ suspecţĭ asupra străinului domnŭ, alŭ căruia însoţitorŭ avea la sine nisce instrumente de tinichea, ér elŭ îşĭ întinsese înainte o chartă mare, pe care începuse a-o studia. Băieşii au credutŭ că acesta deu nu póte fi nimicŭ altŭ, decâtŭ spionŭ, şi încă spionŭ muscălescŭ. Sĕ lŭ prindemŭ déră.

Mai ânteiu însĕ ar fi bine să i se céră paşaportulŭ. Blândulŭ Boemŭ cu multă modestiă presentă paşaportulŭ. Băieşii l'au trecutŭ prin mânĭ dela unulŭ la altulŭ, fără a-lŭ puté însĕ înţelege, fiindŭ că era scrisŭ în limba germană.

După mai multă esaminare, toţĭ s'au unitŭ în credinţa, că paşaportulŭ este falsŭ. Ilŭ înhaţă de gâtŭ pe Cehŭ, ilŭ ducŭ la casa unui băiaşŭ şi fără nicĭ unŭ pardonŭ ilŭ aresteză. Botaniculŭ desperaes — dice „Hunyad“ — ba póte chiar şi gândurĭ de a se sinucide ii trăsniră prin capŭ; între aceea nisce gendarmĭ, fiindŭ încunosciinţaţĭ despre casŭ, se presentară la faţa locului, aflară paşaportulŭ în ordine şi în locŭ de a escorta pe botanicŭ, escortară pe băiaşĭ la fisolgăbirĕulŭ din Petroşenĭ. La interogatoriu unŭ băiaşŭ disese, că l'a suspiţionatŭ pe respectivulŭ profesorŭ, fiindŭ că are barba unui omŭ certatŭ cu poliţia.

In realitate însĕ nu îngrijirea de patriă i-a îndemnatŭ pe băiaşĭ la faptulŭ acesta, ci pofta de a jefui. Pentru ca sĕ-şĭ ajungă scopulŭ, au credutŭ de cuviinţă sĕ facă şi ei ce face lumea, sĕ se facă »patrioţĭ«, căcĭ sciau ei bine, că sub scutulŭ »patriotismului“ la noi multe se potŭ face. Băiaşii »patrioţĭ« s'au arĕtat aplicaţĭ a libera pe pretinsulŭ spionŭ muscălescŭ pentru o sumă de 300 fl.

Dér — dice „Hunyad« — unŭ magistru de şcólă, şi încă unŭ cehŭ, de unde sĕ-ţĭ aibă în busunarŭ 300 fl.?! — Astfelŭ pactulŭ între spionŭ şi „patrioţĭ“ nu s'a putută face şi în cele din urmă întêmplarea aduse cu sine, că pofta de jafŭ a băiaşilorŭ nu s'a putută realisa nicĭ chiar sub masca »patriotismului“.

„Hunyad“ nu află nimicŭ de condamnatŭ în episodulŭ acesta, descrie faptulŭ în colorĭ fórte comice, satiriséză pe modestulŭ profesorŭ străinŭ şi vrea sĕ producă risŭ cetitorilorŭ sĕi din acéstŭ „patrioticŭ“ incidentŭ. „Kolozsvar“ însĕ mustră pe „Hunyad“ pentru nesocotinţa acésta şi-i dă incidentului unŭ caracterŭ mai seriosŭ, căcĭ — dice elŭ — acestŭ bietŭ de magistru scolarŭ cehŭ va merge acasă încărcatŭ de ură contra Maghiarilorŭ, va sedi ura acésta şi în elevii sĕi, căcĭ îi stă în putinţă, şi apoi aceştĭ magistri de şcólă vorŭ face aşa nume rĕu şi atâta pagubă Ungariei, pe câtŭ folosŭ abia în decĭ de anĭ décă sĕ póte câştiga...

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 19 Augustŭ. — Ministrii Baross şi Szechenyi au plecat sĕ esamineze Porţile de ferŭ.

PESTA, 19 Augustŭ. — Fóia oficială publică numirea canonicului Bulics ca episcopŭ alŭ Caşoviei.

BABELSBERG, 19 Augustŭ. — La prândulŭ de gală, împĕrătésa ridică unŭ toastŭ pentru împĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ. — *Impĕratulŭ Vilhelm e bolnavŭ.*

MOSCVA, 19 Augustŭ. — *„Vjedomosti“ cere ca Rusia sĕ întreprindă o acţiune energică contra Bulgariei; ocupaţiunea ei însĕ deocamdată nu e necesară. Turcia e responsabilă, décă Bulgaria şi Rumelia nu intră în starea prescrisă de tratatulŭ din Berlinŭ; eventuală* **Rusia va ocupa Trapezuntŭ şi Erzerum.**

PESTA, 20 Augustŭ. — Maiestatea Sa a întemeiatu medalia de aurŭ a unui nou ordinŭ pentru arte şi sciinţe. A decoratŭ cu ea pe canoniculŭ François, pe istoriculŭ Salamonŭ, pe statisticulŭ Keleti, pe pictorii Benczur şi Munkacsy.

BERLIN, 20 Augustŭ. — Impĕratulŭ a rĕcitŭ şi sufere de durerĭ reumatice.

FOILETONU.

(32)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XI.

Trădătorŭ!...

— Da, i-am poruncitŭ chiar sĕ scuture făclia de trei orĭ.

— Ei bine, sĕ fi încredinţatŭ că n'o sĕ apuce sĕ o scuture de trei orĭ şi luntrea o sĕ s'aprindă, fiindcă este unsă cu materii totŭ aşa de inflamabile ca şi fosforulŭ şi puciósa.

— Şi eştĭ sigurŭ?...

— Că peste unŭ césŭ ai sĕ scapĭ de sergentulŭ Bartolomeo, care scia prea multe lucrurĭ. Da, stăpâne.

— Ai mersŭ prea departe! ii dise podestatulŭ încruntândŭ sprinceana.

— Iartă-mĕ că m'am gânditŭ tare, Escelenţă! dise Florentinulŭ întorcêndu-se sĕ se punĕ ér cu cótele pe ferésträ.

— Bine! Destulŭ! rĕspunse Martinengo rĕstitŭ. Insĕ se puse şi elŭ cu cótele pe ferésträ alăturĭ de Florentin.

Podestatulŭ era vinĕtŭ. Fruntea-i era brobonată de sudóre, se uita în vĕzduh şi părea că vede unŭ spectaculŭ închipuitŭ, ér de pe faţa lui ghiceai emoţiunea grozavă ce-i pricinuia tragedia ce se juca, acolo, în imaginaţia lui, pe locŭ, unde vêntulŭ nu ridica nicĭ o cută.

Deodată podestat ilŭ sări în susŭ dicêndŭ:

— Nu, nu! e grozavŭ s'o vedĭ perindŭ astfelĭ!

— Dér ce ai stăpâne? ilŭ întrebă Florentinulŭ.

Martinengo ilŭ luă de braţŭ şi arătându i departe laculŭ liniştitŭ, ale cărui talazurĭ sclipeau la lumina lunii, dise:

— N'o vedĭ cum s'afundă în apă? Nu, nu! nu vréu. Am sĕ mĕ grăbescŭ îndestulŭ pentru ca s'ajungŭ la vreme s'o smulgŭ din braţele acelei morţĭ fioróse!

— Ce felŭ! stăpâne.. vrei?... dise Florentinulŭ încremenitŭ.

— Unde este legată luntrea pe care ţĭ-am dat'o? întrebă podestatulŭ rĕstitŭ.

— In capulŭ aleei care duce dela partea occidentală a insulei la turnulŭ Rĕsăritului! rĕspunse astrologulŭ.

— Bine, alergŭ!

Şi podestatulŭ dicêndŭ vorbele acestea îşĭ învĕlătucise mantaua pe braţŭ, pentru ca sĕ pótă sĕ mérgă repede.

Florentinulŭ se sculase gata sĕ-lŭ însoţéscă.

— Te oprescŭ d'a veni după mine. Rĕmâi aci şi aşteptă ordinile mele! dise podestatulŭ scurtŭ şi poruncitorŭ.

Unŭ minutŭ dup'aceea Florentinulŭ vĕdŭ pe podestatulŭ Padovei fugindŭ ca o nălucă pe sub copacii aleei.

Acum sĕ ne întórcemŭ pe lacŭ sĕ vedemŭ ce face Felice şi fiica Adriaticei în momentulŭ când se înécă.

Felice, care ţiné pe Veneţia strînsŭ în braţele sale, deocamdată nu se împotrivi mişc rii care i tîra p'amêndoi în fundulŭ apei. Indată ce se găsi înţinsŭ pe nisipulŭ subţire, tênĕrulŭ patricianŭ — cu iuţéla de intuiţiune, care ne vine câteodată într'ajutorŭ în marile crise prin carĭ trecemŭ — sĕ gândi o jumĕtate de secundă la ceea ce trebuia sĕ facă.

Deocamdată i se părù invederatŭ lucru că şi elŭ şi logodnica lui cădusera într'o cursă. De aceea, în locŭ sĕ se înalţe în liniă dréptă pluti între douĕ ape şi nu se ivì la suprafaţă decâtŭ când nu mai putu rĕsufla. Puindŭ atuncĭ capulŭ Veneţiei d'asupra apei, cu cea mai mare precauţiune posibilă, rĕmase apróape nemişcatŭ câteva minute, făcêndŭ numai mişcărĭ imperceptibile pentru ca sĕ se mânţiă la suprafaţa lacului.

Atuncĭ numai îndrăsni sĕ se uite împrejurŭ: era linişte. S'audea sgomotulŭ lopeţilorŭ carĭ băteau apa în cadenţă; ucigaşii lui fugéu.

Felice se gândi la scăpare, lucru de care nu despera, aşa de multŭ se încredea elŭ în dibăcia lui de înotătorŭ proverbială în Veneţia; elŭ îşĭ închipuia că este apróape de Peschiera, înşelatŭ fiindŭ de nisce luminĭ pe carĭ le dărea departe. Luminile acestea i arătaŭ limpede ţinta ce urmărea elŭ şi spre ele începù sĕ se îndrepteze cu o energiă curagiósă.

Deodată i se părù lui Felice că o lumină mare care s'aprindea la spatele lui lumina tótă partea acéea a lacului. Trebuia sĕ fie unŭ incendiu undeva, negreşitŭ la Isola Bella, la castelulŭ podestatului; însĕ lui puţinŭ ii păsa; nicĭ nu întórse măcarŭ capulŭ sĕ vécă ce era.

LONDRA, 20 August. — In camera lordilorŭ cetì Salisbury proclamațiunea care declară liga irlandeză națională de o societate periculósă statului.

MASSAUAH, 20 Augustŭ. — Savoirou a fostŭ liberatŭ și a sositŭ aci

Agricultura în Germania.

O escursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Sacsonia.

Ocnele și industria dela Stassfurt.

(Urmare.)

Sărurile dela Stassfurt, ce se vêndŭ adĭ în piața de îngrășăminte suntŭ:

Numele	Kali în %	prețulŭ de majă (100 funțĭ) în mărcĭ*) germ.	1 funtŭ în fenicĭ germanĭ.
Carnalita brută	10,5—11%	0,46 m.	4,4 f.
Kainita brută	12,4 »	0,81 „	6,5 „
„ amestecată cu 2½% prafŭ de turbă nemț. Torfstreu		0,85 „	—
Krugita brută	9—10 „	0.70 „	7 „
Chlorkali (ClK) de 3 orĭ concentrată	31,5%	4,00 »	—
Chlorkali de 5 orĭ conc.	50,0 %	6,55 „	11,1 „
„ de 90%	56,75%	6,75 »	—
„ de 95%	60,00%	6,85 »	—
„ de 98%	62,00%	7,05 „	11,04 „

Dela fabricațiunea technică se vêndŭ ca rĕmășițe:

Sulfatŭ de Kali brutŭ (K_2SO_4) I	8 %	0,60 »	7,5 „
Sulfat de Kali brutŭ II	9,75 »	0,70 „	—
„ „ „ curățitŭ cu 97% K_2SO_4		8,60 „	17,2 „
Sulfat de Kalimagnesia	25,5% K	4,15 »	16,3 „

Marĭ erau speranțele chimiștilorŭ agricolĭ când în anulŭ 1854 se găsiră în ocnele dela Kalusz în Galiția deposite bogate de Chlorkali celŭ mai curatŭ — Sylvină. Ele rĕmaseră însĕ neimplinite, fiindcă în curêndŭ se dovedì că Sylvina nu se află în deposite și straturĭ marĭ, carĭ se renteze o esploatațiune sistematică, ci numai în formă de cuiburĭ. Adĭ se scóte de acolo numai Kainită. Nu putemŭ atrage destulŭ atențiunea inginerilorŭ noștri de mine și a geologilorŭ românĭ asupra acestei împrejurărĭ, ca la lucrările și studiile lorŭ prin România sĕ dea o deosebită atențiune și acestorŭ combinațiunĭ a sărei, décă în formidabilulŭ stratŭ de sare, ce începe în Galiția și se întinde pe sub Ardealulŭ întregŭ până la Dunăre, óre unde-va sĕ nu se găséscă și atarĭ sărurĭ? Deórece totŭ stratulŭ de sare din Galiția până la Dunăre derivă din aceeașĭ epocă geologică, și în Galiția s'au găsitŭ deja sărurĭ Kali-fere, e fórte probabilŭ, ca sĕ se mai afle și alte straturĭ prin Ardealŭ, Moldova orĭ România. Găsindŭ aceste undeva, ele ar fi câștigulŭ celŭ mai mare pentru agricultura română, căcĭ prin compensarea de Kali și Fosfor esportulŭ de cereale s'ar putea îndeci, și continua sute de anĭ, fără ca sĕ scadă forța productivă a pămêntului, pe când cu sistema de storsiune — Raubbau — de adĭ, pămêntulŭ a sĕrăcitŭ tare în substanțele mineralice și bucatele se facŭ din anŭ în anŭ totŭ mai nesigure și mai ușóre.

Intrebândŭ pe dirigintele fabricei, décă orașulŭ Stassfurt are apă bună de bĕutŭ séu nu, elŭ ne istorisì unŭ casŭ interesantŭ. Apa din isvóre câtŭ și cea din gârlă înainte de anulŭ 1856 conținea ceva sare, dér dela începerea esploatărei ocnelorŭ încóce, devenì cu totulŭ rea, încâtŭ orașulŭ suferea fórte multŭ din causa lipsei de apă bună de bĕutŭ. Unŭ proprietarŭ însĕ din vecinătate avêndŭ pe proprietatea sa unŭ isvorŭ fórte bogatŭ, care îi causa multă grijă și ostenéla, deórece de a-lŭ astupa cu totulŭ nu putea, și irumpêndŭ din când în când îi inunda și devasta semênăturile și livedile — permise orașului ca pentru o arêndă anuală de 4000 mărcĭ sĕ pună pe sub solŭ tuburĭ marĭ și sĕ o conducă de acolo în orașŭ. Astfelŭ dér proprietarulŭ s'a scăpatŭ de inundațiunĭ și pagube, ér orașulŭ are adĭ apă fórte bună de bĕutŭ și în cantitate suficientă, ér fântânile cele vechĭ le-au astupatŭ. Și acésta e o probă, că nu tóte moșiile potŭ fi lucrate după unulŭ și acelașĭ calapodŭ, ci fie-care are ceva propriu alŭ sĕu, care între împrejurărĭ îi pote fi favorabilŭ séu nefavorabilŭ, și că de multe orĭ tocmai atarĭ împrejurărĭ potŭ îndoi séu întrei valórea moșiei. Unŭ atare casŭ avantagiosŭ, deși de altă natură, am vĕdutŭ și în Brașovŭ, la unulŭ din grădinarii noștri — Andreiu Lupanŭ din Scheiu, în a cărui grădină, care e cu multŭ mai înaltă decâtŭ muntele Têmpa, la vĕrfŭ, cireșele se cocŭ cu 6 sĕptĕmânĭ mai târdiu decâtŭ la póle și care i ar permite a vinde în orașele marĭ, Viena, Pesta etc. cireșe atuncĭ, când nicăirĭ în Europa nu se mai află cireșe, și sĕ capete pe ele unŭ prețŭ îndoitŭ! Va sci óre profita și omulŭ nostru de avantagele și beneficiile, ce i le oferă natură, ca Némțulŭ?! Cu mijlócele moderne de transportŭ în timpŭ de 24 óre le-ar putea depune în Viena, în coșurĭ de câte 5 chilograme pentru câte 36 cr. v. a. coșulŭ. (Va urma).

*) O marcă germană are 100 fenicĭ și e egală cu 61,75 cr. v. a. ér maja germană are 100 punțĭ séu 50 klgr. Prețurile se înțelegŭ loco Stassfurt.

DIVERSE.

Jandarmĭ asasinĭ. — Asupra unui omorŭ dela Pirotŭ în Serbia, ce a dusŭ la descoperirea mai multorŭ atacurĭ de jafŭ și omorŭ ale unei autorităţĭ de siguranță serbă, se scriu dela Nișŭ următórele:

Ca în toțĭ anii așa a venitŭ și acum 14 dile unŭ comersantŭ de covóre, de felŭ din Rusia, cu numele Iosifŭ Abramovicĭ, la Pirotŭ, spre a cumpăra covóre minunate ce se producŭ aicĭ. Elŭ sosì la Pirotŭ la 7 óre séra, prin Sofia-Zaribrodŭ, cu pașaportŭ în regulă și descinse într'unŭ hotelŭ ce-i era cunoscutŭ. Producĕtorii de covóre, ce-lŭ cunosceau de multŭ, aflară în curêndŭ despre sosirea lui, veniră și ședură de vorbă cu dênsul până după 10 óre. Puținŭ mai târdiu veniră doi jandarmĭ și invitară pe Avramovicĭ sĕ-i urmeze îndată la Nacealnicŭ (prefectŭ). Abramovicĭ, fórte surprinsŭ, refusă energicŭ acéstă citație nocturnă, asigurându-i că are pașaportŭ în regulă și că a doua di va veni la timpŭ. Jandarmii nu voiră sĕ scie, dicêndŭ că trebue sĕ esecute ordinulŭ ce l'ar fi primitŭ dela prefectŭ. Ei duseră pe Abramovicĭ, care n'avea sĕ se mai întórcă. A doua di veniră la hotelŭ câțĭ-va producĕtorĭ de covóre, căutândŭ de diminéță pe Abramovicĭ, dér hotelierulŭ le spuse cele petrecute séra. Se făcură 2 óre după amédĭ și Abramovicĭ nu mai venea. Ómenii îngrijațĭ se duseră la prefectură sĕ cerceteze. Directorulŭ (prefectulŭ era dusŭ la băi) fórte miratŭ le rĕspunse că nu scie nimicŭ și că nu i s'a comunicatŭ ceva despre arestarea lui Abramovicĭ.

In aceeașĭ di unŭ țĕranŭ cu ai sĕi muncea la câmpŭ aprópe de șanțurile săpate în resboiulŭ bulgaro-sêrbŭ, între Pirotŭ și Zaribrodŭ, când de o dată cânele sĕu începù sĕ urle îngrozitorŭ. Țĕranulŭ alergă sĕ vadă ce este și fù cuprinsŭ de spaimă zărindŭ în gura cânelui unŭ capŭ de omŭ. Țeranulŭ îngropà érășĭ capulŭ și alergà în orașŭ (Pirot) sĕ facă cunoscut poliției. Sosind aci găsì pe un oficer de jandarmĭ și pe un jandarmŭ, ce erau interogațĭ asupra arestării nocturne a lui Abramovicĭ. Directorul avisat fiind despre descoperirea lugubră, prinse bănuială; trimise după armată și declară de arestatŭ pe ofițerulŭ de gendarmĭ și pe toțĭ gendarmii. Ofițerulŭ, care-șĭ pierduse totŭ cumpĕtulŭ, încercà sĕ-șĭ ia viéța, dér fù opritŭ; doi jandarmĭ mărturisiră următórele:

Din ordinulŭ ofițerului ei au adusŭ la poliție pe Abramovicĭ la 11 óre nóptea. Aci se ceti luĭ Abramovicĭ unŭ ordinŭ pregătitŭ de acelŭ oficerŭ, că Abramovicĭ e bănuitŭ de spionagiu și că imediatŭ trebue sĕ fiă transportatŭ la granița bulgară și că efectele lui din hotelŭ au fostŭ deja trimise înainte. O trăsură cu unŭ calŭ (a oficerului) aștepta la pórtă, Abramovicĭ cu trei jandarmĭ se urcară și plecară spre granița bulbară. Ei se opriră la șanțurile menționate. Abramovicĭ fù măcelăritŭ și îngropatŭ, după ce i se luaseră 1500 imperialĭ. Se dice că ei au mai mărturisitŭ în urmă, că acelașĭ ofițerŭ, în înțelegere cu cincĭ jandarmĭ ai sĕi, a esercitatŭ acéstă meseriă de omorîtorŭ deja de doi anĭ și că în chipulŭ acesta au fostŭ asasinate ca la 60 de persóne; s'au găsitŭ la ei 22 ceasornice de aurŭ cu lanțurile lorŭ, cercei de diamantŭ, medalióne, etc. Se dice că și doi corespondențĭ francesĭ, carĭ în timpulŭ rĕsboiului au fostŭ în Pirotŭ, arŭ fi devenitŭ asemenea victimile acestorŭ tâlharĭ. Ministrulŭ francesŭ din Belgradŭ a călĕtoritŭ acum trei dile directŭ la Pirotŭ și a găsitŭ unŭ inelŭ dela cei asasinațĭ. Unŭ ștalmaistru alŭ fostului prințŭ Alexandru alŭ Bulgariei, care plecase anulŭ trecutŭ dela Sofia prin Zaribrodŭ-Pirotŭ spre a se duce în patriă, arŭ fi fostŭ asemenea omorîtŭ de acéstă bandă. O comisiune de anchetă a plecatŭ din Belgradŭ la Pirotŭ.

Din Belgradŭ se mai telegrafiază: Sublocotenentulŭ de jandarmĭ, Butricĭ, arestatŭ în Pirotŭ, a mărturisitŭ, că a omorîtŭ și pe unŭ călĕtorŭ rusŭ, despre care se dice că ar fi avutŭ la dênsulŭ ca la 100,000 ruble.

***

Atentatŭ proiectatŭ. — In Cowes pe insula Wight s'a arestatŭ o francesă, bănuită că ar fi proiectatŭ unŭ atentatŭ contra reședinței reginei Angliei în Osborne; acea damă avea materii, ce se consideră a fi esplosive. Ea a declaratŭ că e modistă din Parisŭ, cu numele Dupoint.

Ce mai e nefalsificatŭ? — Unŭ diarŭ medicalŭ publică următórea frumósă fabulă: Patru musce căutau ceva de mâncare. Una din ele dă peste unŭ borcanŭ cu dulcéță și sĕ ospĕtéză. Dér dulcéța era falsificată și biata muscă murì în nisce durerĭ teribile. A doua, vĕdêndŭ acésta, se hotărî sĕ se feréscă de dulcețurĭ și se mulțămì cu miedurĭ de pâne. Dér în pâne era pétră acră și se duse după tovarășa ei. A treia se asvêrlì asupra unui paharŭ cu bere; dér acéstă bere era contra făcută și conținea ceva otrăvitorŭ, așa că murì și acésta! Cea din urmă rĕmânêndŭ singură, și vĕdêndŭ că nu mai era mijlocŭ sĕ trăiască pe acestŭ pămêntŭ, unde totulŭ era falsificatŭ, se hotărì sĕ 'șĭ curme dilele. Ea găsì tocmai o hârtiă otrăvitóre pe care era tipărită cu litere marĭ: „Hârtie pentru omorîtŭ musce!" și se apucà de dênsa. Dér lucru ciudatŭ: cu câtŭ mânca mai multŭ din ea cu atâtŭ se simțea mai bine; însășĭ acea hârtiă era falsificată și nu omora musce!

Necrologŭ. — *Bartholomeus Kärtsch,* măestru de dulgherĭ, a încetatŭ din viéță în 18 Augustŭ n. 1887, în etate de 78 anĭ, după lungĭ suferințe. Imormêntarea s'a făcutŭ adĭ d. a. în cimiterulŭ evangelicŭ dela Bartholomeu.

Fiă'i țĕrîna ușóră.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Ș'apoi nicĭ n'avù nevoe sĕ se mai uite înapoi fiindŭ că lumina părù că se stinge de sine și laculŭ cădù érășĭ în lumina unei nopțĭ de véră, sub unŭ cerŭ presăratŭ cu stele.

Felice Badoer înota mereu, cu o singură mână, fiindŭ că cu cealaltă mână ținea pe fiica Adriaticei. De aceea și începuse sĕ simță că puterile au sĕ lŭ părăséscă curêndŭ; respirația i se îngreuia totŭ mai multŭ, membrele i se înțepeneau. Trebuia sĕ se odihnéscă celŭ puținŭ unŭ minutŭ. Intreprindere grea însĕ, în care tênerulŭ rĕuși puținŭ. Se culcà decĭ pe spate, pe urmă ridicândŭ pe Veneția o puse d'acurmedișulŭ pe pieptŭ, cu fața în susŭ.

Amêndoi rĕmaseră astfelŭ nemișcațĭ și legănațĭ de talazurile carĭ începuseră sĕ spumeze; amêndoi decĭ trebuia sĕ se înece deastădată, décă nu-i scăpa cineva mai curêndŭ.

Adevĕrulŭ este că Felice simțea că pierde puterile: orice resortŭ era ruptŭ într'nsêulŭ; începuse sĕ pricépă că nu mai puté nădăjdui la nicĭ unŭ ajutorŭ streinŭ. Décă ar fi fostŭ elŭ singurŭ ar fi pututŭ ajunge la malŭ, odihnindu-se pe spate, dupĕ cum făcea acum, orĭ de câte orĭ s'ar fi simțitŭ obositŭ. Insĕ cu povara pe care o ducea, lucrulŭ acesta era cu desĕvêrșire greu. Ér ca sĕ părăséscă pe fiica Adriaticei și sĕ scape elŭ singurŭ nicĭ nu se gândì. Indată ce s'afundà luntrea elŭ îșĭ dise:

— Orĭ scapŭ pe Veneția orĭ morŭ cu dĕnsa.

Deodată 'i se părù — nu era o ilusiă? — că vede unŭ punctŭ negru pe lacŭ. Luntre era?

Da, era o luntre. Insĕ părea că nu scie încătrău s'apuce. Aci s'apropia de loculŭ ocupatŭ de înecațĭ, aci, din potrivă, se depărta de ei, însĕ totŭ mereu într'o cursă care i se părea lui Felice că era de-o iuțélă minunată.

Ce cautà luntrea asta?

Pe elŭ, negreșitŭ! Dér venea luntrea asta ca sĕ-lŭ scape orĭ ca sĕ-lŭ omóre cu desĕvêrșire? In situația grozavŭ în care se găséu atuncĭ nenorociții înecațĭ, ce le păsa de unŭ periculŭ mai multŭ? fiindŭ că altceva mai rĕu nu li se puté întêmpla. De aceea Felice se hotărî sĕ-șĭ adune tóte puterile și sĕ strige.

O fericire! Strigătulŭ lui este audițŭ! Felice vede luntrea sburândŭ pe ape. S'apropiă, și elŭ póte cunósce cine s'apropiă.

— Martinengo! d ta eștĭ? strigà elŭ.

— Da, eu sunt! Curajŭ! te scapŭ! rĕspunde unŭ glasŭ din luntre.

— Ah, Martinengo, fii binecuvêntatŭ!

Și adresându-se, în delirulŭ lui, fiicei Adriaticei, deși biata Veneția, leșinată, nu-lŭ puté audi, îi dice:

— Veneție! écă ajutorŭ, vine prietinulŭ nostru podestatulŭ.. suntemŭ scăpațĭ!

— Da, da! iacă mĕ! Mai avețĭ curajŭ! dicea Martinengo apropiându-se.

In sfĕrșitŭ luntrea s'a apropiatŭ.

— Pe ea mai ântêiu! dice Felice întindêndŭ lui Martinengo pe logodnica lui.

Podestatulŭ apucà iute pe fiica Adriaticei și o depune îndĕrĕtulŭ luntrei

— Martinengo, scumpe Martinengo! eștĭ unŭ adevĕratŭ prietinŭ! dice Felice acățându-se de luntre, în care nu puté sĕ se suie.

— Da, sunt unŭ prietinŭ!.... dicea Martinengo, care, în picióre, rădimatŭ p'o lopată, privea la încercarea zadarnică a lui Felice d'a se sui în luntre.

— Ah, Martinengo! nu mai am puterĭ, n'o sĕ isbutescŭ nicĭodată singurŭ.... Ajută-mĭ, amiculŭ meu..... dă-mĭ mâna! dice Felice.

Podestatulŭ se uità încruntatŭ la mâna asta, cure-lŭ ruga, și ridicândŭ lopata în susŭ, trase o lovitură țĕpănă în capulŭ tênĕrului patricianŭ.

— Ah, trădătorule!........ strigà Felice scăpândŭ luntrea.

Badoer mai încércă sĕ se lupte, însĕ puterile l'au părăsitŭ. Vede cu desperare cum se depărtéză luntrea cu fiica Adriaticei. Dér mai are putere sĕ strige:

— Ajutorŭ! ajutorŭ!

Simte însĕ că s'a sfîrșitŭ totŭ Ridică ochii la cerŭ, ca cum ar vrea sĕ facă pe Dumnedeu judecătorŭ alŭ acestei crime, căreia îi cade elŭ victimă.

— O Dumnedeule! ai vĕdutŭ!.... Vino.... dice elŭ.

Insĕ nu póte rosti numele iubitei lui. Capulŭ nenorocitului Felice piere sub apă. Printr'o mișcare instinctivă brațele i se mai mișcă o clipă d'asupra apei care volbură. (Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena
din 18 Augustŭ st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 4%	100 60
Rentă de hârtiă 5%	87.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 —
Bónurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale transilvane	104 40
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 50
Renta de hârtiă austriacă	81 50
Renta de arg. austr.	82 80
Renta de aurŭ austr.	112 25
Losurile din 1860	135 70
Acţiunile băncei austro-ungare	885 —
Act. băncei de creditŭ ung.	288.75
Act. băncei de creditŭ austr.	282.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 96
Napoleon-d'orĭ	9.96
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 77
Londra 10 Livres sterlinge	125 85

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 3 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92—	92½
Renta rom. amort. (5%)	94⅛	95½
» convert. (6%)	89—	89½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34½	36—
Credit fonc. rural (7%)	104½	105¼
» „ „ (5%)	89½	90¼
» » urban (7%)	103¾	103½
» » » (6%)	93¾	94½
» » » (5%)	87½	87—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de banca	14.½	15.½
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 19 Augustŭ st. n. 1887.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.60	8.62
Argint românesc	8.55	8.60
Napoleon-d'orĭ	9.94	10.00
Lire turcescĭ	11.20	11.26
Imperialĭ	10.20	10.24
Galbenĭ	5.90	5.97
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	101.—	102.—
„ » „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusescĭ	108.—	109.½
Discontulŭ	7—10% pe anŭ.	

Nr. 2527—1887.

Escriere de concursŭ.

Pentru 10 stipendii din *Fundaţiunea fericitului Dr. Simeonŭ Ramontiai* se escrie concursŭ cu *terminulŭ de 15 Septemvre a. c. st. n.*, şi în specie: pentru 4 stipendii de câte 315 fl. v. a., din carĭ două usuate: unulŭ de Dr Alesandru Popŭ şi altulŭ de Petru Todorescu rigorosante în medicină, devenite ambele vacante, ér celelalte două usuate: unulŭ de Iuliu Grecu rigorosante în medicină la universitatea din Viena, şi altulŭ de Ioanŭ Florianŭ studentŭ în anulŭ alŭ IV-lea la Politechniculŭ din Budapesta dechiarate de vacante din motivulŭ, că ambii stipendiaţĭ nu s'au legitimatŭ despre progresulŭ făcutŭ în studii în anulŭ scolasticŭ 1886/7.

Pentru unŭ stipendiu de 84 fl. v. a. usuatŭ de Liviu Martianŭ absolutŭ silvanistŭ la academia montanistică din Schemnitz.

Pentru 5 stipendii de câte 63 fl. v. a. usuate: de Danilă Popŭ absolutŭ de scóla reală din Deva, de Georgiu Raţŭ Basiliu Buteanu, Teodorŭ Buzanu şi de Corneliu Popŭ absoluţĭ gimnasiştĭ cu esamenŭ de maturitate.

La stipendiele specificate aci potŭ concurge:

a) numai tinerĭ studenţĭ miserĭ, carĭ suntŭ născuţĭ în Transilvania şi suntŭ românĭ de nascere.

b) carĭ pe lângă purtare morală bună au din studii calculŭ de eminenţă.

c) pe lângă ascultătorii de medicină orĭ dreptur̆ potŭ concurge şi aceia, carĭ se vorŭ aplica la sciinţele reale, precum: technica, montanistică şi silvanistică.

d) dintre concurenţĭ vorŭ avé preferinţă în sensulŭ testamentului, ceteris paribus cei de origine nobilĭ şi consângenii piului Fundatorŭ.

e) dela concurenţĭ se recere, ca *pe lângă testimoniéle scolastice alăturate nu în origine, ci copie legalisate* la cererile concursuale, se mai producă: carte de botezŭ, atestatŭ de paupertate, care sĕ fiă subscrisŭ de antistia comunală politică şi de parochulŭ concernente şi întăritŭ cu sigilulŭ parochialŭ şi celŭ comunalŭ, precum şi cu subscrierea oficiului pretorialŭ, ér în cetăţĭ şi opide cu subscrierea antistiei cetăţene orĭ opidane, în urmă

f) concurenţii se numéscă espresŭ Institutulŭ la care şi unde vorŭ sĕ continue ascultarea sciinţelorŭ academice orĭ gimnasialĭ.

Cererile concursuale astfelŭ adjustate sĕ se subşternă până la terminulŭ supranumitŭ Consistoriului metropolitanŭ subsemnatŭ.

Concursele, carĭ nu vorŭ fi astfelŭ instruite şi nu se vorŭ subşterne în terminulŭ prefiptŭ, nu se vorŭ lua în consideraţiune.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 13 Augustŭ 1887.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

Escriere de concursŭ.

Pentru două stipendii de câte 52 fl. 50 cr. v. a. din *Fundaţiunea fericitului Episcopŭ Ioanŭ Bobu* usuate de absoluţii gimnasiştĭ maturisanţĭ Aureliu Ciurillianŭ şi Victorŭ Colceriu şi dechiarate de vacante *se escrie concursŭ cu terminulŭ de 15 Septemvre a. c. st. n.*

Doritorii de a obţiné unulŭ din aceste stipendii, au de a-şĭ instrui cererile sale concursuale amĕsuratŭ condiţiunilorŭ espuse în escrierea de concursŭ pentru stipendiele ramontiane şi pe acele a-le subşterne subsemnatului Consistoriu metropolitanŭ.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 13 Augustŭ 1887.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

Escriere de concursŭ.

Pentru 3 stipendii *din Fundaţiunea fericitului Gavrilŭ Vaida*, două de 60 fl. usuate: unulŭ de Victorŭ Anceanŭ absolutŭ gimnasistŭ maturisantŭ, ér celălaltŭ de Dionisiu Vaida studentŭ de a VII cl. gimn., carele însĕ nu s'a legitimatŭ despre progresulŭ făcutŭ în studii în anulŭ scol. 1886/7, şi unŭ stipendiu de 50 fl. v. a. usuatŭ de Clementŭ Barbulŭ absolutŭ gimnasistŭ maturisantŭ şi dechiarate tóte trele de vacante, *se escrie concursŭ cu terminulŭ pe 15 Septemvre a. c. st. n.*

Cei carĭ dorescŭ se obţină unulŭ din aceste stipendii, concursele sale instruite conformŭ condiţiunilorŭ înşirate în concursulŭ pentru stipendiele ramontiane, au sĕ le subşternă subsemnatului consistoriu metropolitanŭ până la terminulŭ prefiptŭ.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 13 Augustŭ 1887.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

Escriere de concursŭ.

Pentru 3 stipendii de câte 100 fl. v. a. din *Fundaţiunea fericitului Archiepiscopŭ şi Mitropolitŭ Alesandru St. Şuluţu* usuate de Gavrilŭ Tripon rigorosantŭ în drepturĭ, Silviu Stanciu medicinistŭ de anulŭ I. Iuliu Br. Popŭ studentŭ de a VII clasă la scóla reală din Deva şi dechiarate de vacante, celŭ dintêiu din motivulŭ că beneficiantulŭ a abḑisŭ, ér celelalte două pentru că beneficianţii nu s'au legitimatŭ despre progresulŭ făcutŭ în studii în anulŭ scol. 1886/7, *se escrie concursŭ cu terminulŭ pe 15 Septemvre a. c. st. n.*

Concurenţii la aceste stipendii au de a-şĭ instrui cererile sale în sensulŭ condiţiunilorŭ espuse mai susŭ în concursulŭ pentru stipendiele ramontiane, şi pe acele până la terminulŭ indicatŭ a-le subşterne acestui Consistoriu metropolitanŭ.

Blasiu, din şedinţa consistorială ţinută în 13 Augustŭ 1887.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

Escriere de concursŭ.

Pentru două stipendii din *Fundaţiunea fericitului Canonicŭ metropolitană Constantinŭ Alutanŭ*, unulŭ de 60 fl. v. a. şi altulŭ de 40 fl. v. a. usuate de gimnasiştii absoluţĭ Stefanŭ Bota şi Ioanŭ Fulicea şi dechiarate de vacante *se escrie concursŭ cu terminulŭ până în 15 Septemvre a. c. st. n.*

Concurenţii la aceste stipendii, cererile sale adjustate în sensulŭ condiţiunilorŭ din concursulŭ pentru stipendiele ramontiane au sĕ şi-le subşternă subsemnatului consistoriu până la terminulŭ defiptŭ.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 13 Augustŭ 1887.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

Escriere de concursŭ.

Pentru unŭ stipendiu de 60 fl. v. a. *din Fundaţiunea fericitului Petru Maiorŭ* usuatŭ de Petru Marinŭ gimnasistŭ absolutŭ *se escrie concursŭ cu terminulŭ până în 15 Septemvre a. c. st. n.*

Doritorii de a obţiné acestŭ stipendiu au de a-şĭ subşterne cererile sale concursuale instruite conformŭ condiţiunilorŭ înşirate în concursulŭ pentru stipendiele ramontiane, subsemnatului Consistoriu metropolitanŭ.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 13 Augustŭ 1887.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

Nr. 2761/1887.

Publicaţiune.

Se aduce la cunoscinţă publică, cum că listele de valuare, trimise acestui oficiu prin emisulŭ d-lui Inspectorŭ de dare ddto 1 Iulie a. c. Nr. 11841/1887, carĭ conţinŭ partidele obligate la solvirea taxelorŭ pentru eliberarea din miliţiă pe anulŭ 1887, se află spre vedere la oficiulŭ de dare alŭ oraşului din 22 Augustŭ până inclusive la 29 Augustŭ n. c. dela 8 óre diminéţa până la 12 óre la prânḑŭ, şi dela 3 până la 5 óre după prânḑŭ.

Acele partide supuse taxelorŭ de miliţiă, carĭ se simtŭ îngreunate în mĕsurarea acestorŭ taxe, îşĭ potŭ ascerne subscrisului oficiolatŭ reclamările adresate cătră comitetulŭ administrativŭ, la casŭ décă pretenţii au fostŭ în anulŭ trecutŭ supuşĭ acestei taxe, în decursŭ de 15 ḑile i. e. până inclusive 6 Septemvre a. c.; aceia însĕ carĭ au fostŭ în anulŭ curentŭ pentru prima óră supuşĭ taxei militare, în decursŭ de 15 ḑile din ḑiua inducerei datorinţei lorŭ în libelulŭ taxelorŭ militare. Sumele evaluate pentru taxele militare vorŭ decădea cu 10 Novembre a. c. şi suntŭ a se solvi deodată, adecă în sumă deplină, până celŭ multŭ în 30 Novembre a. c. la cassa oficiului de dare orăşenescŭ de aci, deóre-ce, începêndŭ din 1 Decemvre a. c. taxele m litare restante se vorŭ încassa pe cale execuţională. Tóte părţile supuse taxelorŭ militare se provócă prin acésta a se presenta cu livretele lorŭ de taxe militare celŭ multŭ în 8 ḑile spre înscrierea datorinţei pe anulŭ 1887 la oficiulŭ subsemnatŭ.

In fine se provócă în sensulŭ §. 4 art. de lege IX din anulŭ 1883 acele părţĭ obligate a solvi taxe militare, carĭ dela conscripţia taxelorŭ militare încóce, şi-au schimbatŭ stăpânii (dătătorii de lucru) se arate fără amânare, acea schimbare la acestŭ oficiu de dare.

Braşovŭ, în 17 Augustŭ 1887.

Oficiulŭ de dare alŭ oraşului.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.